

„PRAWA DLA Kobiet” CZ. II

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

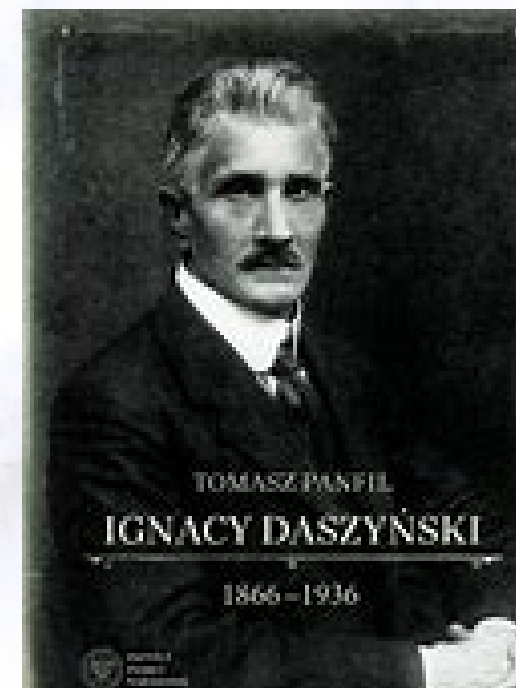
Prawa kobiet – uprawnienia i wolności kobiet oraz dziewcząt w danym społeczeństwie
Prawa kobiet różnią się od ogólnie rozumianej kwestii praw człowieka wskazaniem uwarunkowanego historią i tradycją słabszego egzekwowania praw kobiet i dziewcząt niż praw mężczyzn i chłopców

Kwestie najczęściej związane z prawami kobiet zawierają m.in. prawo do: integralności i autonomii cielesnej, do czynnego i biernego prawa wyborczego, do sprawowania funkcji publicznych, do pracy, do sprawiedliwej i równej z mężczyznami płacy, do edukacji, do służby wojskowej, do zawierania umów, do wolności w dziedzinie rodzinnej, rodzicielskiej i religijnej

W Polsce kobiety teoretycznie uzyskały prawa wyborcze po odzyskaniu suwerenności w 1918, tj. **7 listopada 1918** roku wraz z powstaniem rządu Ignacego Daszyńskiego. Mimo iż rząd Ignacego Daszyńskiego nie zdążył wprowadzić zmian gwarantowanych swoich programem de iure (11 listopada na ręce Józefa Piłsudskiego nastąpiła dymisja tegoż rządu), sam Piłsudski podkreślił jak przełomowy był sam rząd i jak duże szanse miał na wprowadzenie wszystkich zmian deklarowanych. Ostatecznie, prawa kobiet potwierdzone zostały później, 28 listopada tego samego roku, dekretem Tymczasowego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. Dekret Naczelnika Państwa o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego stanowił, że „Wyborcą do Sejmu jest każdy obywatel Państwa bez różnicy płci” oraz „Wybieralni do Sejmu są wszyscy obywatele (lki) państwa posiadający czynne prawo wyborcze” postanowienia te zostały utrzymane przez konstytucję marcową.

Pierwszymi Polkami zasiadającymi w polskim parlamencie zostały Gabriela Balicka, Jadwiga Dziubińska, Irena Kosmowska, Maria Moczydłowska, Zofia Moraczewska, Anna Piasecka, Zofia Sokolnicka oraz Franciszka Wilczkowiakowa.

Normy międzynarodowe

Powszechna **deklaracja praw człowieka o powszechności praw wyborczych** mówi w art. 21. 1. Każdy człowiek ma prawo do uczestniczenia w rządzeniu swym krajem bezpośrednio lub poprzez swobodnie wybranych przedstawicieli. 2. Każdy człowiek ma prawo równego dostępu do służby publicznej w swym kraju. 3. Wola ludu jest podstawą władzy rządu; wola ta wyraża się w przeprowadzanych okresowo rzetelnych wyborach, opartych na zasadzie powszechności, równości i tajności, lub na innej równorzędnej procedurze, zapewniającej wolność wyborów.

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych w art. 3 zobowiązuje Państwa-Strony do zapewnienia mężczyznom i kobietom równego prawa do korzystania ze wszystkich praw obywatelskich i politycznych wymienionych w niniejszym Pakcie. Art. 25 Każdy obywatel ma prawo i możliwości, bez żadnej dyskryminacji, o której mowa w artykule 2[8], i bez nieuzasadnionych ograniczeń:

- a) uczestniczenia w kierowaniu sprawami publicznymi bezpośrednio lub za pośrednictwem swobodnie wybranych przedstawicieli;
- b) korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego w rzetelnych wyborach, przeprowadzanych okresowo, opartych na głosowaniu powszechnym, równym i tajnym, gwarantujących wyborcom swobodne wyrażenie woli;
- c) dostępu do służby publicznej w swoim kraju na ogólnych zasadach równości.

Konwencja o prawach politycznych kobiet Art. I Kobiety są uprawnione do głosowania we wszelkich wyborach na równych warunkach z mężczyznami bez żadnej dyskryminacji. Art. II Kobiety są wybieralne na równych warunkach z mężczyznami bez żadnej dyskryminacji do wszelkich organów, pochodzących z wyborów publicznych, a przewidzianych w ustawodawstwie krajowym. Art. III Kobiety są uprawnione na równych warunkach z mężczyznami bez żadnej dyskryminacji do piastowania urzędów publicznych i do wykonywania wszelkich funkcji publicznych, przewidzianych w ustawodawstwie krajowym.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet w artykule 7 Państwa Strony podejmą wszelkie stosowne kroki, aby zlikwidować dyskryminację kobiet w życiu politycznym i publicznym państwa, a w szczególności aby zapewnić kobietom, na równych z mężczyznami warunkach, prawa:

- a) głosowania we wszystkich wyborach i referendach publicznych oraz wybieralności do wszelkich organów wybieranych powszechnie,
- b) uczestniczenia w kształtowaniu polityki Państwa i jej realizacji, zajmowania stanowisk publicznych i wykonywania wszelkich funkcji publicznych na wszystkich szczeblach zarządzania,
- c) uczestniczenia w organizacjach pozarządowych i stowarzyszeniach zajmujących się sprawami publicznymi i politycznymi Państwa.

Strajki Kobiet w Polsce

Strajk Kobiet to społeczny protest przeciwko orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z 22 października 2020, które delegalizuje w Polsce wykonywanie aborcji z powodu wad płodu. Strajk zaangażował nie tylko kobiety, ale ludzi w całej Polsce. Do akcji przyłączyło się wiele osób, którzy w ramach protestu wyszli na ulice polskich miast.

KOBIETO MASZ PRAWO!

**MASZ PRAWO
DECYDOWAĆ O SWOIM
ŻYCIU RODZINNYM**

Każdy z nas powinien mieć możliwość podjęcia decyzji o tym czy mieć czy nie mieć dzieci, ile i w którym momencie życia - bez przymusu, przemocy czy dyskryminacji.

**MASZ PRAWO
WYBORU PARTNERA**

Wybór partnera jest jedną z najważniejszych decyzji w życiu człowieka - każdy ma prawo podjąć ją bez przymusu i dyskryminacji

MASZ PRAWO DO INFORMACJI I EDUKACJI O ŻYCIU SEKSUALNYM I REPRODUKCJI

Mając wiedzę o swoim ciele i zdrowiu, możemy podejmować świadome decyzje dotyczące naszego życia i przyszłości.

MASZ PRAWO DO ŻYCIA WOLNEGO OD PRZEMOCY SEKSUALNEJ

Państwo ma obowiązek zapewnić pomoc osobie, która doświadczyła przemocy, oraz gwarantować rzetelne śledztwo i ukaranie sprawcy. Powinno również prowadzić kampanie edukacyjne, żeby zapobiegać zjawisku przemocy seksualnej.

MASZ PRAWO DO OPIEKI ZDROWOTNEJ ZWIĄZANEJ Z ŻYCIEM SEKSUALNYM I REPRODUKCJĄ

Międzynarodowe standardy praw człowieka gwarantują nam najwyższy osiągalny poziom opieki zdrowotnej. Jednak w wielu państwach nie przykładana jest należytej wagi do opieki zdrowotnej związanej z seksualnością i prokreacją.

Gdzie kobiety mogą szukać pomocy?

Kryzys psychiczny:

116 123 – Telefon Zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym, czynny od poniedziałku do piątku w godz. 14:00 – 22:00.

22 484 88 01 – Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji Itaka, czynny w poniedziałek i czwartek w godzinach 17:00 – 19:00.

22 594 91 00 – Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, czynny w środę i czwartek w godzinach 17:00 – 19:00.

Przemoc w rodzinie :

800 120 226 – Policyjny Telefon Zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9:30 – 15:30.

800 120 002 – Niebieska Linia – ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie, czynny w godzinach 12:00 – 18:00.

600 070 717 – Interwencyjny Telefon Zaufania Centrum Praw Kobiet (albo napisz tutaj: pomoc@cpk.org.pl bądź tutaj: porady.psychologiczne@cpk.org.pl).

22 621 35 37 – Telefon Zaufania Centrum Praw Kobiet, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 20:00 (w czwartki dyżurują prawnicy).

Chcesz dowiedzieć się więcej na ten temat?

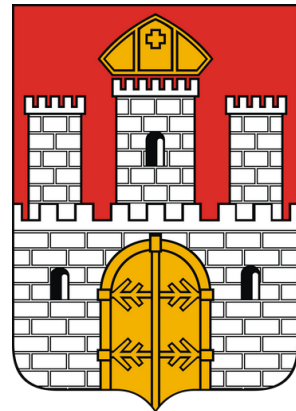
Odwiedź stronę www.darmowapomoc.pl

**lub udaj się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej
i obywatelskiej.**

Podmioty współpracujące:

Miasto Grudziądz

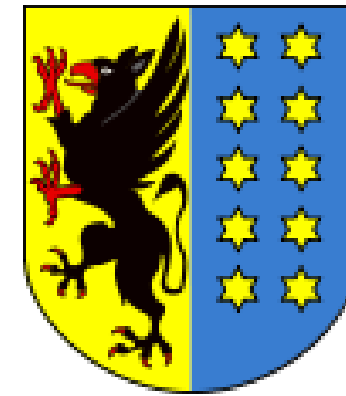
Miasto Włocławek

Powiat Aleksandrowski

Powiat Białogardzki

Powiat Bytowski

Powiat Chojnicki

Powiat Gryficki

Powiat Inowrocławski

Powiat Kamieński

Powiat Kartuski

Powiat Koszaliński

Powiat Kościerski

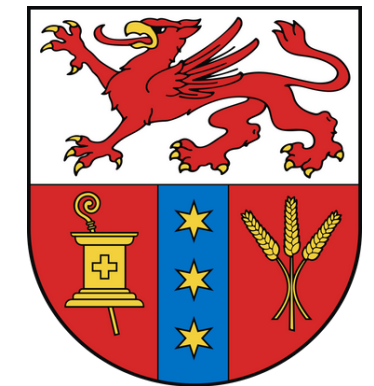
Powiat Lipnowski

Powiat Mławski

Powiat Nowomiejski

Powiat Pyrzycki

Powiat Radziejowski

Powiat Rypiński

Powiat Słupski

Powiat Stargardzki

Powiat Starogardzki

Powiat Świecki

Powiat Toruński

Powiat Tucholski

Powiat Żuromiński